

that are aimed culture creation, as well as during training of applied cultural studies and culture management specialists.

Key words: *sociocultural environment, applied cultural studies, innovations, special events, special events management.*

УДК 378.147:811.111

Анастасія Малота

Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка

ORCID ID 0000-0003-0645-6781

DOI 10.24139/2312-5993/2020.03-04/227-236

ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО УСНОГО СПІЛКУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Метою статті є розкриття лінгвістичних характеристик професійно орієнтованого усного спілкування сучасного соціального працівника англійською мовою. Для досягнення поставленої мети нами були обрані такі методи дослідження: теоретичний аналіз спеціальної науково-методичної літератури стосовно професійно орієнтованого усного спілкування сучасного соціального працівника англійською мовою та синтез, узагальнення інформації з наведеного питання. У результаті дослідження розглянуто такі складові професійно орієнтованого усного спілкування соціального працівника англійською мовою, як володіння спеціальною лексикою, здатність проявляти емоційний інтелект та здатність до персуазивного спілкування.

Ключові слова: *професійно орієнтоване усне спілкування, соціальний працівник, спеціальна лексика, термінологія, професіоналізм, жаргон, емоційний інтелект, персуазивність.*

Постановка проблеми. Гуманізація сучасного українського суспільства, його орієнтація на кожного окремого індивіда незалежно від його фізичних, соціальних та інших можливостей, зумовлює винятковість ролі соціального працівника на сучасному етапі розвитку країни. Соціальний працівник – це та людина, що надає матеріально-побутову допомогу й морально-правову підтримку громадянам, що стикаються з труднощами у зв'язку із соціальними проблемами, екологічними катастрофами, міжнаціональними конфліктами й війнами, втратою близьких, родини, житла тощо, а отже, діяльність такої особи неодмінно пов'язана зі спілкуванням з іншими особами, у тому числі іноземцями, тому виховання в майбутніх соціальних працівників здатності до іншомовної комунікації постає новим викликом сучасної системи освіти.

Аналіз актуальних досліджень. Питання навчання фахівців різних сфер професійно орієнтованому усному іншомовному спілкуванню досліджено в роботах А. О. Анісімової (2005), В. П. Боса (2018), О. С. Конотоп (2010), Т. І. Коробейнікова (2013), Я. В. Окопна (2016), А. Р. Онуфрів (2016), Л. В. Шевкопляс (2016). Проблемам навчання іноземним мовам майбутніх соціальних працівників присвячено роботи Д. М. Годлевської (2007), Т. В.

Ковтун (2011), С. А. Сура (2005). Особливості професійно орієнтованого спілкування соціального працівника висвітлено в роботах А. О. Кабанцової (2011), Н. О. Майструк (2011), Т. П. Спіріної (2016). Однак, із мінливістю світу і суспільства змінюються й особливості професійно орієнтованого усного спілкування соціального працівника англійською мовою, тому це питання потребує висвітлення з позицій сучасної науки.

Метою статті є розкриття мовних характеристик професійно орієнтованого усного спілкування сучасного соціального працівника англійською мовою.

Методи дослідження включають теоретичний аналіз спеціальної науково-методичної літератури стосовно професійно орієнтованого усного спілкування сучасного соціального працівника англійською мовою та синтез, узагальнення інформації з наведеного питання.

Виклад основного матеріалу. У наш час науково-технічної революції, бурхливого розвитку наук кожна спеціальна галузь користується мовними засобами, якими іменують і характеризують поняття і явища, що є предметом наукового дослідження саме цієї галузі (Nagy, 2014). Як слушно зазначає О. Л. Канюк, успіх професійної діяльності в багатьох сферах залежить від комунікативної компетентності фахівців. До таких сфер належить і соціальна робота (2017, с. 115). Оскільки у своїй діяльності соціальний працівник використовує спеціальну лексику, термінологію, професіоналізми, жаргонізми, то доцільною є характеристика мови для спеціальних цілей, що об'єднує в собі усі ці мовні явища.

Фахові мови – це підвиди загальноновживаної мови, що включають лексичні одиниці загальноновживаної мови. М. Коанка (2011) визначає «загальноновживану мову» як «немарковану, неспеціальну мову». Спеціалізована мова відрізняється від загальної мови, а поняття «загальна мова» (general language) позначає всю мову в її різновидах: «загальноновживану мову» (common language) та «спеціальну мову» (specialized language) разом. Різниця, що фактично існує між загальноновживаним мовленням та спеціальним мовленням полягає в тому, що загальноновживані лексичні одиниці використовуються в ситуаціях, які можна кваліфікувати як немарковані (Coansa, 2011).

І. К. Негі (2014) зазначає, що спеціальна і загальноновживана мова мають багато спільних ознак, і тому визначення поняття «спеціальна мова» має включати такі характеристики: 1) відмінні елементи спеціальних мов є не окремими явищами, а взаємозалежними наборами характеристик; 2) мета комунікації є більш важливою, ніж інші, додаткові функції; 3) особливий характер спеціальної мови виражається відмінностями в предметній області, знаннях комунікантів та сфері використання (Nagy, 2014, с. 266).

Т. М. Кабре (1999) використовує термін «спеціальна мова» на позначення субкоду загальноновживаної мови, який характеризується такими особливостями: 1) спеціальні предметні поля – це ті поля, що не є частиною загальних знань комунікантів; вони є результатом певного навчального процесу; 2) мовці, які мають такий тип знань, є користувачами спеціальних мов, іншими словами, фахівцями предметних галузей, хоча тут варто вказати на різницю між творцями спеціалізованого спілкування та його адресатами; 3) спілкування спеціальними мовами зазвичай формальне й відбувається в ситуаціях, що регулюються професійними чи науковими факторами; 4) спеціальні мови характеризуються низкою мовних (одиниці та правила) та текстових особливостей (тексти та типи документів); 5) структурно спеціальна мова не є монолітною підмножиною, а дозволяє допустити варіації залежно від використання та комунікативної ситуації, включаючи ступінь абстракції, комунікативну мету, географічні, історичні та соціальні діалекти, особистий стиль; крім того, спеціальні мови поділяють низкою прагматичних та мовних характеристик, тим самим дозволяючи нам називати їх як підмножину загальної мови в певному ступені єдності (Cabr , 1999, с. 65-66).

Загальнонародним фондом мови користуються всі її носії, незалежно від місця проживання, способу життя, суспільного становища, освіти, вікових і статевих особливостей. Загальноновживана лексика – це відкрита підсистема, яка може поповнюватись елементами лексики обмеженого вживання. Загальноновживана лексика кількісно перевищує спеціальну й охоплює всі лексико-граматичні класи слів, будучи основою всіх функціональних стилів сучасної мови, усного й писемного її різновидів (Кулішенко, 2014, с. 162). Спеціальна ж лексика (лексика обмеженого використання) не має загального поширення і функціонує у вузькому колі носіїв мови, пов'язаних між собою територіальною, професійною, соціальною близькістю. Кількісно це менший шар словника мови; ця лексика підпорядкована загальнонародній і функціонує в різних сферах професійної діяльності та мовленні різних соціальних груп людей (Кулішенко, 2014, с. 162).

Спеціальна лексика – це «слова чи словосполучення, які називають предмети й поняття, що належать до різних сфер трудової діяльності людини і не є загальноновживаними» (Розенталь, 2001, с. 522). Іншими словами, спеціальна лексика – це слова чи словосполучення, які позначають певні поняття і є стійкими, відтворюваними елементами в системі спеціального знання, посідаючи в ній певні класифікаційні місця (Гречко, 2003, с. 176). С. В. Гриньов (2008) зауважує, що спеціальна лексика – це «сукупність лексичних одиниць (у першу чергу термінів) спеціальних галузей знання, що створює особливий шар лексики, який найшвидше зазнає свідомого регулювання й упорядкування» (Гринев-Гриневич, 2008, с. 5).

Спеціальна лексика мови характеризується такими важливими особливостями: 1) вторинним використанням лексичних одиниць, значення яких розвивається на основі їх первісного загального використання; 2) спеціальним утворенням штучних позначень; 3) обмеженістю сфери використання; 4) неможливістю прямого перекладу на інші мови; 5) неможливістю довільних заміन окремих елементів без узгодження з традицією галузі; 6) своєрідним ставленням до таких мовних явищ, як полісемія, антонімія; 7) підвищеним денотативним зв'язком (Суперанская, 2005, с. 42).

Співвіднесеність у сфері наукової мови зі спеціальним (науковим, технічним, виробничим) поняттям чи об'єктом, на думку Т. С. Пристайко (1996), спостерігається в номінативних одиницях трьох класів: термінах, професіоналізмах і номенклатурних знаках (Пристайко, 1996, с. 38). Слід зазначити, що обсяг і межі класів спеціальної лексики, які виділяються, хиткі й невиразні, оскільки існують і проміжні класи мовних одиниць. Переходи ж мовних одиниць з одного класу до іншого мало помітні, що значною мірою ускладнює однозначне розв'язання проблеми класифікації спеціальної лексики (Павлова, 2008).

Оскільки соціальний працівник послуговується інструментарієм соціально-психологічних наук (Крылов, 2019), лексика соціального працівника повинна збагачуватися одиницями спеціальної лексики, що належать до: 1) термінології: *abuse* «жорстоке ставлення», *direct-care* «безпосередня допомога», *liberation* «звільнення», *maladjustment* «нездатність адаптуватися» (Крылов, 2019, с. 5), наприклад: *The mission of the social worker is to promote and support individual's and community's well-being and to fight social injustice* (Scheyett); 2) професіоналізмів: *large-scale* «широкий, масовий», *occupational* «професійний», *planner* «планувальник», *common-interest groups* «групи за інтересами» (Крылов, 2019, с. 16), наприклад: *So we learn the social-based interventions that can help to solve the problems* (Scheyett); 3) жаргонізмів: *manic* «людина з біполярним розладом», *psychosis* «психоз, втрата контакту з реальністю» (Psychology Jargon), наприклад: *Well, who helps the new parents to find the specialist or figure out how to pay huge hospital bills?* (Scheyett).

Однак, уміння використовувати спеціальну лексику не є запорукою успішного спілкування з клієнтом. У ситуації усного професійно орієнтованого спілкування важливу роль відіграє соціальний інтелект – «здатність розуміти інших і діяти або поводитися мудро по відношенню до оточуючих» (Андреева, 2008, с. 88) та емоційний інтелект – ступінь розвитку таких людських якостей, як самосвідомість, самоконтроль, мотивація, уміння ставити себе на місце інших людей, навички роботи з людьми, уміння налагоджувати взаєморозуміння з іншими (Лучинкіна, 2011, с. 222).

До мовних маркерів емоційного інтелекту соціального працівника можна віднести: 1) емоційну та емотивну лексику (*I mean, any woman in your situation will struggle where they're constantly being put down* (Jasmine)); 2) вигуки (*Yeah, it must be very difficult* (Jasmine)); 3) компліменти, похвалу (*And it's really courageous of you to be able to come in and share your story with me* (Jasmine)); 4) уміння уникати неприємної розмови та змінювати її напрям (*You know we're here to provide you the best hope we can possible* (Jasmine)); 5) уміння дякувати, вибачатись, співчувати (*Also it make sense that you're feeling the way you are* (Jasmine)).

Емоційний інтелект майбутнього соціального працівника також тісно пов'язаний із персуазивністю комунікації, що розуміється як особлива форма реалізації ментально-мовленнєвої діяльності адресанта ставить на меті переконання адресата в необхідності прийняття ним рішення щодо здійснення певних дій в інтересах адресанта. У персуазивній комунікації взаємодіють процес переконання, спрямований на прийняття адресатом раціональної аргументації адресанта, і процес умовляння («зваблювання»), який підсилює аргументацію і впливає на емоційну сферу адресата, апелює до його почуттів (Скрябіна, 2011, с. 70).

Персуазивність характеризується використанням таких прийомів: 1) вибір слів і виразів, референційно однакових, але з прагматичної точки зору приналежних до різних систем світосприйняття і ціннісних орієнтацій (так, коли несприятлива ситуація в родині іменується трагедією, співрозмовник відчуває співчуття соціального працівника): *So from what I've gathered it sounds like a real tragedy for you* (Jasmine); 2) вибір найбільш відповідних граматичних форм, як, наприклад, використання пасивної граматичної конструкції з метою маскування агента: *So, it is obvious that you're being verbally abused* (Jasmine); 3) вибір послідовності характеристики: *You're actually want to leave this relationship because you don't feel like it's safe for your children and yourself* (Jasmine), де на перший план ставляться діти, яких потрібно убезпечити; 4) використання супрасегментних засобів – емфази, інтонації тощо: *You should seriously consider your work preferences to determine if it is indeed a good fit for you* (Jasmine); 5) вибір імпліцитних обґрунтувань: *So you mentioned your parents are supportive* (Jasmine) як засіб «натякнути» клієнтові, де шукати підтримки. Сюди ж можна віднести й стилістично забарвлену комбінаторику слів, коли мовні одиниці нейтрального стилю, вжиті в одному ряді з негативно маркованою лексикою, набувають негативних конотацій (Шелестюк, 2009, с. 9).

Граматико-синтаксичні виражальні мовні засоби, що використовуються в мовленні соціального працівника, об'єднуються поняттям «стилістичний синтаксис», що розуміється як фіксований, традиційний набір синтаксичних засобів, сукупність продуктивних і часто вживаних експресивно та емоційно насичених синтаксичних побудов у

мовленні автора, причому ці мовні одиниці забезпечують особливу виразність тексту та виконують певні стилістичні функції у сприйнятті, розумінні й актуалізації змісту (Дегтярьова, 2009, с. 28). До основних граматико-синтаксичних засобів, що використовуються в мовленні соціального працівника, належать: 1) вставні конструкції: *So, you know, I wouldn't have to share with anybody without your permission of course* (Jasmine); 2) імперативи: *So, keep you things like car keys, your license, ID for the kids and things like that just in case you need to get up and as a matter of emergency* (Jasmine); 3) широке вживання модальних дієслів: *So, you can't help everyone but you can help this woman* (Jasmine)); 4) використання займенника *you* як засобу створення зв'язку із клієнтом: *So, I guess I got what you told me* (Jasmine).

Отже, специфіка професійно орієнтованого усного спілкування соціального працівника англійською мовою полягає в тому, що у своєму мовленні соціальний працівник повинен вдало комбінувати не лише загальноновживану і спеціальну лексику, а й мовні маркери емоційного інтелекту та засоби створення персуазивності, що дозволяє майбутньому соціальному працівникові досягти ефективної комунікації як з колегами, так і з клієнтами.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Мовлення соціального працівника характеризується, у першу чергу, необхідністю комунікації як зі спеціалістами-колегами, так і з неспеціалістами-клієнтами, що зумовлює необхідність володіння майбутнім соціальним працівником як спеціальною, так і загальноновживаною лексикою. Спеціальна лексика, якою послуговується соціальний працівник, постає частиною спеціальної лексики, що розуміється як слова чи словосполучення, які позначають спеціальні поняття і є стійкими, відтворюваними елементами в системі спеціального знання, посідаючи в ній певні класифікаційні місця. Характерними рисами спеціальної лексики є застосування вторинної номінації при створенні штучних позначень, обмеженість сфери використання, домінуванням денотативного компонента значення над конотативним. У межах спеціальної лексики найчастіше виділяють такі класи, як терміни, професіоналізми та номенклатурні знаки, однак межа між цими одиницями є розмитою. Окрім того, важливим аспектом комунікації соціального працівника із колегами та клієнтами є здатність проявляти емоційний інтелект, що проявляється як здатність розуміти інших і діяти або поводитись мудро по відношенню до оточуючих та реалізується через використання емоційної й емотивної лексики, вигуків, компліментів, похвали, здатність засобами мови уникати неприємної розмови та змінювати її напрям, а також дякувати, вибачатись, співчувати. Мовлення соціального працівника повинне володіти і персуазивністю – умінням переконання адресата в необхідності прийняття ним рішення

щодо здійснення певних дій в інтересах адресанта, що репрезентується в мовленні соціального працівника як здатність оперувати такими засобами, як евфемізм, емфаза, граматико-синтаксичні та стилістичні засоби мови. Граматико-синтаксичний аспект комунікації соціального працівника включає широке використання вставних конструкцій, модальних дієслів та займенника уоу як засобу створення контакту з клієнтом.

Результати проведеного дослідження дозволяють окреслити такі перспективи для подальших розвідок, як ґрунтовне вивчення мовлення соціального працівника в контексті спілкування з колегами та клієнтами, а також розробка критеріїв мовної та мовленнєвої компетенції для соціального працівника, що дозволить здійснити об'єктивну оцінку мовної підготовки майбутнього соціального працівника у закладі вищої освіти.

ЛІТЕРАТУРА

- Андреева, И. Н. (2008). Об истории развития понятия «эмоциональный интеллект». *Вопросы психологии*, 5, 83-95 (Andreeva, I. N. (2008). On the history of the development of the concept of "emotional intelligence". *Issues of Psychology*, 5, 83-95).
- Анісімова, А. О. (2009). *Формування граматичних навичок говоріння німецькою мовою після англійської у майбутніх перекладачів* (дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02). Київ (Anisimova, A. O. (2009). *Forming grammatical skills of speaking German after English for the future translators* (PhD thesis). Kyiv).
- Боса, В. П. (2018). *Формування мовленнєвої компетентності майбутніх учителів іноземних мов у процесі вивчення фахових дисциплін* (автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04). Житомир (Bosa, V. P. (2018). *Forming speech competence of future teachers of foreign languages in the process of studying professional disciplines* (PhD thesis abstract). Zhytomyr).
- Годлевська, Д. М. (2007). *Формування професійної комунікативної компетентності майбутніх соціальних працівників в умовах педагогічного університету* (дис. ... канд. пед. наук: 13.00.05). Київ (Hodlevska, D. M. (2007). *Forming professional communicative competence of future social workers in the conditions of pedagogical university* (PhD thesis). Kyiv).
- Гречко, В. А. (2003). *Теория языкознания*. Москва: Высш. школа (Hrechko, V. A. (2003). *Theory of Linguistics*. Moscow: Higher school).
- Гринев-Гриневич, С. В. (2008). *Терминоведение*. Москва: Издат. центр «Академия» (Hrinev-Hrynevych, S. V. (2008). *Terminology*. Moscow: Publishing Center "Academy").
- Дегтярьова, І. (2009). Стилiстичний синтаксис української постмодерністської прози. *Українська мова*, 3, 27-38 (Dehtiarova, I. (2009). Stylistic syntax of Ukrainian postmodernist prose. *Ukrainian language*, 3, 27-38).
- Канюк, О. Л. (2017). Про роль мовленнєвої компетенції у формуванні культури іншомовного професійного спілкування майбутніх фахівців соціальної роботи. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*, 1 (40), 115-117 (Kaniuk, O. L. (2017). On the role of speech competence in the formation of a culture of foreign language professional communication of future social workers. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: "Pedagogy. Social Work"*, 1 (40), 115-117).
- Ковтун, Т. В. (2011). *Підготовка соціального педагога в педагогічному коледжі* (дис. ... канд. пед. наук: 13.00.06). Ставрополь (Kovtun, T. V. (2011). *Training of a social pedagogue in a pedagogical college* (PhD thesis). Stavropol).

- Конотоп, О. С. (2010). *Методика навчання майбутніх філологів англійського діалогічного спілкування з використанням відеофонограми* (дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02). Київ (Konotop, O. S. (2010). *Methodology of teaching future philologists English dialogic communication using video phonograms* (PhD thesis). Kyiv).
- Коробейнікова, Т. І. (2013). *Формування англомовної компетентності в діалогічному мовленні майбутніх учителів з використанням інформаційно-комунікаційних технологій* (дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02). Київ (Korobeinikova, T. I. (2013). *Forming English language competence in dialogic speech of future teachers with the use of information and communication technologies* (PhD thesis). Kyiv).
- Крылов, Е. В. (2019). *Английский для социальных работников = English for Social Workers*. Минск: БГУ (Krylov, E. V. (2019). *English for Social Workers*. Minsk: BGU).
- Кулішенко, Л., Матюшенко, С. (2014). Лексика навчального процесу. *Світогляд – Філософія – Релігія*, 7, 162-169 (Kulishenko, L., Matushenko, S. (2014). Vocabulary of the educational process. *Worldview – Philosophy – Religion*, 7, 162-169).
- Лучинкіна, А. І. (2011). Динаміка емоційного інтелекту під впливом RPG. *Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПНУ*, 13 (2), 221-228 (Luchinkina, A. I. (2011). Dynamics of emotional intelligence under the influence of RPG. *Collection of scientific works of the G. S. Kostyuk Institute of Psychology of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine*, 13 (2), 221-228).
- Майструк, Н. О., Кабанцова, А. О. (2011). Професіоналізація комунікативної компетентності соціального працівника. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право*, 3 (11), 70-74 (Maistruk, N. O., Kabantsova, A. O. (2011). Professionalization of communicative competence of a social worker. *Bulletin of NTUU "KPI". Politology. Sociology. Law*, 3 (11), 70-74).
- Окопна, Я. В. (2016). Проблеми формування професійно орієнтованої комунікативної компетентності в діалогічному мовленні майбутніх туризмознавців (німецька мова після англійської). *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 16: Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики*, 27, 63-66 (Okopna, Ya. V. (2016). Problems of forming professionally oriented communicative competence in dialogic speech of future tourism experts (German language after English). *Scientific journal of NPU named after M. P. Drahomanov. Series 16: Creative personality of a teacher: problems of theory and practice*, 27, 63-66).
- Онуфрієв, А. Р. (2016). Етапи формування англомовної професійно орієнтованої компетентності в усному академічному спілкуванні майбутніх маркетингологів на основі презентації. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*, 2, 284-288 (Onufriyev, A. R. (2016). Stages of forming English-speaking professionally oriented competence in oral academic communication of future marketers on the basis of presentation. *Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series: Pedagogy. Social Work*, 2, 284-288).
- Павлова, О. (2008). *Терміни, професіоналізми і номенклатурні знаки (до проблеми класифікації спеціальної лексики)*. Режим доступу: http://vlp.com.ua/files/09_38.pdf (Pavlova, O. (2008). *Terms, professionalisms and nomenclature signs (towards the problem of classification of special vocabulary)*. Retrieved from: http://vlp.com.ua/files/09_38.pdf).
- Пристайко, Т. С. (1996). *Лексико-номинативная организация специального текста*. Днепропетровск: УКО ИМА – прес (Pristaiko, T. S. (1996). *Lexical and nominative organization of the special text*. Dnepropetrovsk: UCO IMA – press).
- Розенталь, Д. Э., Теленкова, М. (2001). *Словарь-справочник лингвистических терминов*. Москва: ООО «Изд-во Астрель», ООО «Изд-во АСТ» (Rozenal, D. E.,

- Telenkova, M. (2001). *Dictionary of linguistic terms*. Moscow: Astrel Publishing House LLC, AST Publishing House LLC).
- Скрябіна, В. Б. (2011). *Персуазивні стратегії любовного дискурсу: комунікативно-прагматичний аспект (на матеріалі англomовної художньої прози ХХ століття)* (дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04). Київ (Skriabina, V. B. (2011). *Persuasive strategies of love discourse: communicative-pragmatic aspect (on the material of English fiction of the XX century)* (PhD thesis). Kyiv).
- Спіріна, Т. П. (2016). Принципи професійного спілкування майбутніх соціальних педагогів. *Київський університет імені Бориса Грінченка, 4*, 23-32 (Spirina, T. P. (2016). Principles of professional communication of future social educators. *Borys Hrinchenko University of Kyiv, 4*, 23-32).
- Суперанская, А. В., Подольская, Н. В., Васильева, Н. В. (2005). *Общая терминология: Терминологическая деятельность*. Москва: Едиториал УРСС (Superanskaia, A. V., Podolskaia, N. V., Vasilieva, N. V. (2005). *General terminology: Terminological activity*. Moscow: URSS editorial).
- Сура, Н. А. (2005). *Навчання студентів університету професійно орієнтованого спілкування іноземною мовою* (автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04). Луганськ (Sura, N. A. (2005). *Teaching university students professionally oriented communication in a foreign language* (PhD thesis abstract). Luhansk).
- Шевкопляс, Л. В. (2016). Вправи для формування англomовної компетенції в аудіюванні майбутніх учителів у процесі самостійної роботи. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки, 141*, 216-222 (Shevkoptyas, L. V. (2016). Exercises for forming English-language competence in listening for future teachers in the process of independent work. *Bulletin of Chernihiv National Pedagogical University. Series: Pedagogical Sciences, 141*, 216-222).
- Шелестюк, Е. В. (2009). *Речевое воздействие: онтология и методология исследования* (автореф. дисс. ... доктора филол. наук: 10.02.19). Челябинск (Shelestiuk, E. V. (2009). *Speech Impact: Ontology and Research Methodology* (PhD thesis abstract). Cheliabinsk).
- Cabré, T. M. (1999). Terminology. Theory, methods and applications. In Sonneveld, H., Wright, S. E. (Eds.), *Terminology and Lexicography Research and Practice*, (pp. 60-75). Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Coanca, M. (2011). *Common language vs. specialized language*. Retrieved from: <ftp://ftp.repec.org/opt/ReDIF/RePEc/rau/jisomg/SP11/JISOM-SP11-A22.pdf>.
- Jasmine, A. *How to Interview Clients by Social Worker / Domestic Violence*. Retrieved from: <https://www.youtube.com/watch?v=WSVroHs-EFw>.
- Nagy, I. K. (2014). English for Special Purposes: Specialized Languages and Problems of Terminology. *Acta Universitatis Sapientiae, Philologica, 6.2*, 261-273.
- Psychology Jargon. Retrieved from: <http://jargontime.blogspot.com/p/psychology.html#:~:text=These%20are%20some%20examples%20of,ABA%20%2D%20Applied%20Behavior%20Analysis>.
- Scheyett, A. *Social workers as super-heroes*. Retrieved from: https://www.youtube.com/watch?v=A27QjpQ_Leo.

РЕЗЮМЕ

Малота Анастасия. Лингвистические особенности профессионально ориентированного устного общения социального работника на английском языке.

Целью статьи является раскрытие лингвистических характеристик профессионально ориентированного устного общения современного социального работника на английском языке. Для достижения поставленной цели нами были выбраны

следующие методы исследования: теоретический анализ специальной научно-методической литературы касательно профессионально ориентированного устного общения современного социального работника английском языке и синтез, обобщение информации по данному вопросу. В результате исследования рассмотрены такие составляющие профессионально ориентированного устного общения социального работника английском языке, как владение специальной лексикой, способность проявлять эмоциональный интеллект и способность к персуазивности общения.

Ключевые слова: профессионально ориентированное устное общение, социальный работник, специальная лексика, терминология, профессионализм, жаргон, эмоциональный интеллект, персуазивность.

SUMMARY

Malota Anastasiia. Linguistic features of professionally oriented oral communication of a social worker in English.

Humanization of modern Ukrainian society, its focus on each individual, regardless of his physical, social and other capabilities, determines the uniqueness of the role of social worker at the present stage of development. A social worker is a person who provides material assistance and moral and legal support to citizens who face difficulties due to social problems, environmental catastrophes, interethnic conflicts and wars, loss of relatives, family, housing, etc., and therefore, the activity of such a person is inevitably associated with communication with other persons, including foreigners, so education of future social workers' ability to communicate in another language is a new challenge of the modern education system.

The aim of the article is to disclose the linguistic characteristics of professionally oriented oral communication of a modern social worker in English. To achieve this aim, we have chosen the following research methods: theoretical analysis of special scientific and methodological literature regarding professionally oriented oral communication of a modern social worker in English and synthesis of information on this issue. As a result of the study, we determined such components of a professionally oriented oral communication of a social worker in English as the ability to use special vocabulary, to show emotional intelligence and to persuade others.

The characteristic features of special vocabulary in the language of social worker are the use of terms, professionalisms and jargon units. In its turn, emotional intelligence is manifested as the ability to understand others and act or behave wisely towards others and is realized through the use of emotional vocabulary, exclamations, compliments, praise, ability to avoid unpleasant conversation and change its direction, as well as to thank, apologize, sympathize. The speech of a social worker needs to be persuasive – to convince the addressee of the need to decide on certain actions in the interests of the addressee – which is represented in the speech of the social worker as the ability to use such means as euphemism, emphasis, grammatical and stylistic language means.

Key words: professionally oriented oral communication, social worker, special vocabulary, terminology, professionalism, jargon, emotional intelligence, persuasiveness.